

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

Годишна цѣна:

110 гр. за въ Цареградъ; 130 гр. за по
вонъ и въ Одесса на бѣлици, а на
книги 150 гр. — Отъ Одесса за въ
всѣхъ-те мѣста въ Россіи плащася въ
година-та за пресылка-та на руска-та
поща 2 карбовны.

№ 160.

ИЗДАВАСЯ ВСЯКА СУББОТА.

Подписка ся приема въ Типографія-та ни
у Болгарскій Метохъ. Въ Одесса у Его
благородія Николая Христофоровича Па-
лаузова. Въ Москва въ Редакцій Жур-
нала Москвитянина. Въ Букурещъ у
Г-на Проконія Валаноглу. Въ Ибраила у
Г-на Михаила Поповича.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

По Царска Заповѣдь:

Омеръ паша, главный военачальникъ на
румелійска-та войска, наименованъ общій глав-
ный военачальникъ (генералисимусъ) на всѣ-те
Царски войски, кои-то бѣгъ и ще ся бѣгъ
на Дунава.

Шекинъ ефенди, членъ державнаго совѣ-
та, и ветхій министръ иностранныхъ дѣлъ,
трѣгна за Шуменъ наедно съ Арифъ бей, свое-
го сына, и члена отъ терджиманско-го писа-
лище на В. Порты, за да занесе на Омеръ
паша заповѣдь-та, коя-то го произвожда на
Высоко-то достоинство Генералисимъ, за кое-
то Н. И. В. Султанъ-атъ разсуди че е до-
стоенъ ради голѣмо то негово достоинство и
голѣмы-те неговы услуги, кои-то той на Цар-
ство-то прави като со слава бѣ неговы-те
неприятелы.

По друга Царска Заповѣдь:

Зарифъ-Мустафа паша, главный губер-
наторъ на ерзерумска-та область, наименованъ
главный Генераль на анадолска-та войска на
мѣсто Ахмедъ паша.

Заимъ Фейзуллахъ паша, наименованъ
главный губернаторъ на ерзерумска-та область,
съ чинъ Везирина.

Дарбхаръ Решидъ паша, прежний глав-
ный Генераль на Царска-та стража, наимено-
ванъ главный Генераль на Цареградско-то
военно тѣло.

По друга Царска заповѣдь:

Бесимъ паша наименованъ румелійскій
Бейлер-бей.

Сафи бей, капуджи-башія на Н. И. В.
Султанъ-атъ, наименованъ капуджи-башія на глав-
ный-атъ Губернаторъ на Солунска-та область.

ЦАРЕГРАДЪ.

Ж. де Константинополь отъ 7 того, дава
слѣдующе-то извѣстіе:

Писма, кои-то Омеръ паша, главный вое-
начальникъ на румелійска-та войска испратилъ
до Высока-та Порты, и кои-то са писани на
Джемазиль-Евель (1-й Февруарія) извѣстятъ
слѣдующи-те отъ Край-Дунава.

“ На 10 текущаго (27 януарія) единъ
параходъ и 4 шалуи съ топове русски, дой-
доха и ся задрѣха предъ батерія-та Потти-ба-
ши называема, на Мачинъ, и хванаха топове
верху нея да хвѣргатъ. Батерія-та абіе ся
отговори и 5 — 6 часа топове ся хвѣргаха.
Въ това дѣяніе, три бомби (сѣмбари) паднаха
въ средъ табин-те, но, по благополучію, никое
до на наши-те военны не направиха. Напро-
тивъ руска-та флотица много пострада. Една
отъ между шалуи-те, като стана като ре-
шетото отъ гюлета-та, завърнася на срѣщна-та
страна, и като отъ вредъ вода въ нея влиза-
ше, щеше да потъне, ако единъ отъ не-
приятелски-те параходы наскоро не бѣ дошелъ,
отъ Галацъ, да я вземе и заведе назадъ.”

Други-те ладии като не можиха повече
да ся упрятъ, оттеглихася въ лошо состояніе.

Салихъ паша, бригадскій Генераль, но-
мандантъ на Никопольска-та крѣпость, напра-
ви да минатъ, на срѣщна-та страна на Дунава,
нѣколко войски, кои-то изгориха три русски
стражи. Нѣкои гърмежи отъ пушки быдоха и
отъ двѣ-те страны, и 15 — 20 военны отъ не-
приятель-атъ си загубиха животъ-атъ. Царски-
те войски завърнахася на Никополь и, слава
богу, нищо не пострадаха.

Французскій вѣстникъ Деба съдържава
слѣдующе-то:

Британскій кабинетъ не ся е отговорилъ
още на Баронъ Брюновъ, полномощный ми-
нистръ русскаго Императора, за послѣдня-
та нота, коя-то тойзи министръ бѣ сообщилъ
на лордъ Кларендонъ, по заповѣдь своего пра-
вительства, и коя-то инаше намѣреніе да иска
положительны изясненія за слѣдствія-та, кои-
то можатъ да происходятъ отъ вхожденіе-то
на англо-французска-та флота въ Черно море.
Тойзи отговоръ трѣбаше да ся даде на Г-на
Брюнова на 31 януарія (и). Въручатъ че точ-
но ще ся откажатъ да ся отговорятъ на изяс-
ненія-та, кои-то русско-то правительство иска.
Отговоръ-атъ ще быде таковъ, каковъ-то го
предвиждаха въ Виенна и Берлинъ, и ще е
согласенъ на узначенія-та, кои-то получихме
отъ тѣхъ градове, и кои-то мы бѣхмѣ извѣ-
стили въ онзи-денно-то наше число. Г-нъ
Брюновъ познавае това рѣшеніе на британ-
ско-то кабинетъ, и той ся готвеше да иска
пашапортъ-атъ си, и мыслятъ че ще остави
Лондонъ преди недѣля-та да ся свѣрши.

Въ Лондонъ познаваха предметъ-атъ на
посолство-то, съ кое-то Императоръ Николай
испрати Графа Орлова, въ Виенна и Берлинъ,
и увѣряватъ че това лице, кое-то е отъ най
вѣрны-те на Императора, было опредѣлено да
предложи миръ на двѣ-те посредственны силы
и да начне пакъ преговоры-те. Но познаватъ
на какво состоятъ тѣхъ предложенія, кои-то
са подобны почти на оныя, кои то чѣтыри-те
силы уже отхвърлиха. Новы-те убо предложе-
нія русскаго Императора гледатъ като не
принимаемы отъ англійско-то правительство.

По нови извѣстія отъ Петербургъ въ
Лондонъ дойдоха. Русскій Императоръ взелъ
извѣстіе за ноты-те, кои-то отъ Виенна на 14
януарія (и) ся бѣха испратили, и кои-то со-
дружаваха протоколъ-атъ, кой-то отъ чѣтыри-те
силы на 13 ся бѣ подписалъ. Тойзи протоколъ
изражаваше удовлетвореніе-то, кое-то Виенскій
совѣтъ почувствова ради предложенія-та, кои-
то оттоманска-та Порты прии, и кои-то той
въ Виенна на 5 декемврія, бѣ рѣшилъ. Отго-
воръ-атъ на Порты-та като ся видѣ въ Виенна
като доволенъ, испратися въ Петербургъ съ
жестокы настоянія за да ся приематъ милости-
во. Но Императоръ-атъ отговорилъ че не
цѣлъ да ся изясни верху това сообщеніе,
освѣтъ послѣ като удовлетворително му си
отговорятъ за послѣдны-те мѣрки, кои-то двѣ-
те велики морски силы взеха.

Трудно ще е да согласи нѣкой тойзи
отговоръ на Императора Николая съ миролю-
биво-то намѣреніе, кое-то отдаватъ на посол-
ство Графа Орлова.

Слово на Англійска-та Царица.

“ Всегда за благополучна ся считамъ да
ся намѣрвамъ предъ парламентъ-атъ; и въ на-
стоящи-те случаи затичаюся съ особно удо-
волствіе на помощь-та и на совѣты-те вы.

“ Надежда-та, коя-то бѣхъ изразила въ
окончанія-та на послѣдно-то засѣданіе че су-
ществуема-та между Россіа и Оттоманска-та
Порты распря наскоро ще ся управи, не ся
исполни, и жално ми е да кажа че военно ед-
но состояніе я послѣдува.

Слѣдувахъ да дѣйствувамъ наедно, съ
сердечно содѣяніе французскаго Императора,
и трудове-те, кои-то съ мои-те союзницы по-
ложихъ за да сохрани и постави миръ-атъ
мажду воюющи-те силы, ако и до нынѣ да
не сполучиха, не престанаха обаче, ниго ед-
на минута.

“ Не ща да ся оставя отъ да постоян-
ствувамъ на тѣхъ трудове, но, понеже слѣдо-
ваніе-то на миръ-атъ, може глубоко да дока-
чи ползы-те на Англія и на Европа, мысля
че е нужно да ся постараме щото сили-те
наши по сухо и по море да ся умножатъ, съ
намѣреніе да подирѣнимъ мои-те представленія
и по наздраву да помогнемъ щото миръ-атъ
да ся възстанови.

“ Заповѣдахъ да вы дадѣтъ писма-та
кои-то на тойзи случай въ преговоры-те у-
потребихме.

“ Годишны-те расходи и приходы ще
вы ся предложатъ, и надѣвамъ че ще ги на-
мѣрите согласны съ общи-те нужды. Споредъ
тая надежда, тѣ ся изслѣдуваха съ най пра-
ведны экономически намѣренія. Благодареніе-
то на изобилна една жетва не ны ся даде отъ
Божія-та промысль минала-та година.

Цѣна-та на храна-та ся воскачи, и сиро-
машки-те нужды ся умножиха, но сиромаси-те
имаха безпримѣрно терпѣніе. Попеченіе-то
кое-то законы-те употребиха като смѣлиха
существуема-та цѣна на первы-те нужды, мно-
го помогна за да существува благодаренъ
единъ духъ.

“ Имамъ благодареніе да вы извѣстятъ че
торговство-то на мѣсто-то благодареніе о-
ще, че исходящи-те и входящи-те нѣща ся
умножиха съ голѣмъ соразмѣренъ начинъ, и
че онъхъ-годишны-те приходы быдоха повече
отъ колко-то трѣбаше за да посрѣщнатъ об-
щи-те нужды.

“ Представлявамъ на ваше-то вниманіе
една заповѣдь, коя-то самъ приготвила за
плаваніе-то на Соединенно-то Царство да бы-
де свободно за корабы-те на всѣ-те пріятел-
ски народы, и съ благодареніе чекамъ уни-
чтоженіе-то на послѣдны-те запрещенія, кпи-
то бѣха станали верху иностранно-то плава-
ніе въ полза моего народа.

“ Нови-те мѣрки за законно-то улучше-
ніе, быдоха весьма полезны, и сполученіе-то,
кои-то тѣ имаха, можатъ да вы ободрятъ за
да направите новы промѣненія. Ще вы ся
представи една заповѣдь, коя-то има намѣре-
ніе да отнесе судъ-атъ на завѣщанія-та, и на
женитбы-те отъ церковны-те судилища, въ
граждански-те судилища, и да даде нова една
дѣятельность на верховны-те общезаконны су-
дилища.

“Законы-те, кои-то ся относятъ на улегченіе-то на сиромасы-те, взеха преди малко спасителны промѣненія; но има една часть верху кой-то призовавамъ важно-то ваше вниманіе. Законы-те кои-то на жилища-та ся относятъ, воспирають свобода-та на работникъ-агъ, и ако това запрещеніе съ безопасность може ся умѣри, работникъ-агъ ще може да умножи плодове-те на художество-то си, и лихва-та на капеталь-агъ повече ще ся ободри.

“Мѣрки ще вы ся предложать за да умѣрите законы-те, кои-то ся относятъ за представленіе-то на общесовѣтія-та въ парламентъ-агъ.

“Новы нѣкои опыты доказаха че е нужно за да пріемиме по дѣятелны предосторожности противъ злыи-те, кои-то происходятъ отъ избирателны-те прелѣненія и развращенія. Долженствуемъ между тѣмъ да помислите ако може да ся даде по голѣмо дѣяніе на начала-та на послѣдно-то царство, съ кои-то бѣха станали нѣкои улучшенія за народно-то въ парламентъ-агъ представленіе. Като представляють това вещество на ваше испытаніе, желаніе-то ми е да уничтожа всяка праведна жалба, да умножа обща-та камъ законы-те вѣра, и да прибавя ново едно постоянство на державны-те здрави заведенія.

“Предполагамъ на ваша-та мудрость испытать-агъ на важны-те предметы, и моля Бога за да сполучите на ваши-те намѣренія и да воодушевили ваши-те рѣшенія.”

Вѣстникъ Деба казва слѣдующе-то за разговоры-те, кои-то быдохъ въ англійски-те общесовѣтія:

“Получихме всы-те первы разговоры, кои-то въ англійскій парламентъ быдохъ. Тѣ не бѣха много распадени. Като съ еднодушіе ся оставиха за други день, ето че и писмата кои-то ся относятъ на послѣдны-те переговоры, донесохася на двѣ-те камары.

Особный-агъ предметъ, кой-то повече отъ други-те, занима въ первый-агъ день, парламентъ-агъ е предметъ-агъ, кой-то ся относилъ на Князь Албертово-то лице.

“Колко-то за восточный-агъ вопросъ, не щеме да го испытывае. Въ кратцѣ токмо ще изложиме каквы размышленія верху него направили най главны-те лица отъ двѣ-те камары.

“Лордъ Кларендонъ, министръ иностранныхъ дѣлъ, извая че правительство-то наистина положи всы-те неговы трудове за да сохрани миръ-агъ; че бой-агъ не токмо струшавъ существующи-те между европейски-те народы связове, но “че трѣба и да си наумиме” начала-та и мнѣнія-та, кои-то на 1848 бѣха размугили Европа, че са още надежда-та на много миліоны челоуѣцы, и че ако и “тѣ да ся убоздиха, нищо обаче отъ сила-та” си не загубиха, и че всегда са готовы зада “избухнать пакъ.” Лордъ Кларендонъ приложи че, ако наистина правительство-то ся е изманило отъ утвержденія-та на Россія, обаче не ся раскаява; че, до него време съ поведеніе-то російскаго Императора, минало-то време виждашеся да ся отаѣцава за будущее-то; че утвержденія-та, кои-то онъ бѣше далъ были “честны, торжественны, совершенны,” и че ако не бѣхмъ ги вѣрували щеме да е като едно умышленно поруганіе; че до мѣсяць Априлія вѣрувахмъ че не ся касаеше освѣтъ за свѣты-те мѣста, и че предложенія-та кои-то Князь Меншиковъ направи, быдохъ послѣ като тая работа ся сверши. Въ онова време англійско-то правительство, смутено отъ слухи-те кои-то ся раздаваха за завоевателны-те на Россія намѣренія, и за нейны-те военны предоготовленія, поиска, рече Лордъ Кларендонъ, изясненія и получи “ясенъ единъ отговоръ, че всы-те тѣи распржнаты слухи са лажовны.”

Французскій пароходъ, кой-то въ среда отъ Марсалия дойде, донесе извѣстіе че Г-нъ Киселевъ, русскій въ Парижъ посланникъ, трѣгналъ вечеръ-та, 6 Февруарія (и) отъ Парижъ, и че така сношенія-та между двѣ-те правительства ся прекратиха. На 7 утрянъ-та, стигналъ въ Брюксель. Подобно и баронъ Брюновъ, русскій въ Лондонъ посланникъ, трѣгналъ такожде на 6 Февруарія отъ Лондонъ, и оставилъ тамо Генераль-консула за да управлява руска-та тамошна торговска Канцелярія.

Вѣстникъ-агъ Танмсъ като извѣстива тая новина, казва слѣдующе-то:

“Познато е че когда какъ ся призовава въ такива обстоятелства посланникъ отъ иностранна держава, той не отхожда да поздравить Царица-та както правять посланницы-те кои-то исполниха време-то на посланіе-то си.

“Перва-та мѣрка, коя-то обыкновенно англійско-то правительство взема когда иностранна сила прекрати сношенія-та си, е да воспрѣ, чрезъ бываемо-то въ совѣтъ-агъ рѣшеніе, англійски-те корабли, да не отхождатъ въ неприятелски пристанища; но нынѣшно-то состояніе на наши-те съ Россія сношенія е всякому явно, щото корабли отъ Англія не отхождатъ вече за тамо; а сношенія-та намѣрватся прекратены отъ сама-та сила на работы-те.

Англійскій и французскій въ Петербургъ посланникъ щѣли и тѣ, казвать, да ся призовать отъ правительства-та си.

Вездѣ въ Европа слухъ ся раздава за страшны военны предоготовленія, и увѣрывать че военачальникъ-агъ Напьеръ щѣлъ да управлява англійска-та въ Балтійско-то море флота. Вѣстникъ Австрійскій Отписатель, полуофициально извѣстива отъ 8 Февруарія (и) че понеже между Россія и Турція бой, ся распространява до кадѣ Мала-Влахія, австрійско-то правительство незабавно испраща 25,000 души войска кадѣ предѣлы-те си за негова безопасность.

Пишатъ отъ Петербургъ 4 януарія, слѣдующе-то въ Виенскій вѣстникъ Печатъ:

“Восточный-агъ вопросъ взема только единъ важенъ противъ Россія характеръ, гдѣ-то никогда до нынѣ не е былъ. Тука мыслать че цѣла Европа ся е соединила противъ Россія. Голѣмы движенія ставать между Императоровы-те министры. Занимаются да положать въ дѣйствіе и най крайны-то защителны средства. Военачальники и скорѣходцы непрестано на всякадѣ ся испращать. Кавказска-та войска и Дунавска-та искать укрѣпленія. Графъ Орлово-то посланіе занимава всы-те духове въ политически-те разговоры.”

Нищо още въ Европа не познавать какво е содержаніе-то на собщително-то начертаніе, кое-то Графъ Орловъ отъ Россійска страна донесе; казвать обаче оныя, кои-то са на работы-те че съ това начертаніе Россія предполагала:

1^о Турція да испрати своего полномочнаго на общій-агъ російскій въ Княжества-та лагерь, или на Петербургъ, за да ся переговоры право съ Россія, и кой-то да може да ся вижда съ посланницы-те на четыры-те силы и да взема нѣхны-те совѣты.

2^о Да ся подновять существующи-те стары между Россія и Турція трактаты; — Да ся одолжи Турція за политически-те бѣжанцы (споредъ както казвать, да не ги пріема въ мѣсто-то си); — Да издаде Порто-та объявленіе совѣтъ подобно на Князь Меншиково-то Ультиматомъ за колко-то ся относилъ на защищеніе-то на православны-те христіаны.

Това начертаніе сообщился чрезъ австрійскій-агъ министръ иностранныхъ дѣлъ на виенскій-агъ совѣтъ на четыры-те силы, и абіе

ся отхажрили като непринимемо, и така всы-те сношенія ся прекратиха, и нито има надежда пакъ да ся подновять. Между тѣмъ Графъ Орловъ прибываваніе още въ Виенна, всы ся веке чюдять. Нѣкои си казваха че онъ ималъ други предложенія за австрійско-то правительство, кои-то немали друга цѣль освѣтъ време за да ся мине.

“Казваея въ Европа че мыслили за да стане конгрессъ въ Брюксель, и че третій протоколъ ся е подписалъ отъ Австрія и Пруссія, съ кого-то разгласявать че двѣ-тыя силы искать сохраненіе-то и независимость-та на Турція, и че совѣтъ неутралны ще стоятъ.

РАЗНИ НОВИНЫ.

— Новины-те, кои-то отъ Греція дойдохъ, извѣстивать че смущенія-та, кои-то кадѣ ся подбудили, ставать отъ день на день повече страшны, и увѣрывать че греческо-то правительство имало прѣстъ на тая работа. Освѣтъ разбойниците всякаго вида, кои-то ся станали за да пленять, казвать че и отъ Греція много панты отхождатъ да соучаствува на това нападательно предіріаніе. Тѣ имать за причину че ужъ тамошныте турски власти, несли да имъ вземать данокъ (вергія) за три години напредъ. Войводата Теодоръ Грива, Завела, Хаджи Петро, Тисаменосъ, Кара-Ташъ и други, минали на Епиръ, гдѣ-то като составили временно едно правительство, хванали да водять тѣ сами това бунтовническо движеніе, косто тѣ отдавно приготвили. Тамошныте представители на Австрія, Пруссія, Франція и Англія представиха една много силна нота на греческо-то правительство за това поведеніе на греците противъ оттоманската Имперія. — Пишатъ отъ Солунъ че 500 грецы, облечены съ турски дрехи, подъ водителствомъ на петима главары, испытали са ся да завладѣять крѣпость-та Калхасуль, осмъ часъ далечъ отъ Янина. Но тѣ не сполучили, защото стражата, като ся сумнила за нѣхното намѣреніе, отпразили отгоре и батеріите си, и имъ убили 8 челоуѣка.

Царското правительство взе най способныте мѣрки и споредъ високо едно рѣшеніе 4 до 5 хилады души отъ Цареградското военное тѣло наскоро ще трѣгнать за Албанія, подъ управленіе-то, както казвать, на Зеинель паша.

— Седмъ Царски пароходы готвятся да трѣгнать за Александрія, отъ гдѣ-то ще вѣзмать 10,000 мужи войски, които Абассъ паша е приготвилъ.

БЪЛГАРСКИ ВѢСТИ.

Пишатъ отъ Самоковъ, 10 Февруарія 1854:

На 30 Януарія сушо на Трисвятителскій, Святоіерополскій епископъ Господинъ Ананій, епископъ Святосамоковскаго митрополита, направи на митрополита на църквата Успѣніе Пресвятыя Богородицы, моноклісія, и служилъ литургія душевна, на учениците школскы и на спомоществователите, за здравіе-то и поелъ слѣдъ литургія-та, славно съ литанія народно отишли въ училището, и святилъ вода епископа, и собрали до 1500 гроша подарокъ пріеходъ, отъ народъ-агъ, на училището, кой цдо е подарилъ Господъ да му воздаде мздовоздаденіе-то стократно за душевно, ему, и родителево спасеніе.

Молимъ вы Господине Издателю да вѣстите това въ Вѣстникъ-агъ си.

Димитрій Х. Ивановъ
Братія Смрикаръ.

Ески-Заара, Февруарія 3 1854.

Г. Сочинителю Ц. Вѣстника.

Понеже сме навикнали да терпимъ различни мучителства отъ нашите сосѣды турцы по тия мѣста гдѣго ферманите, полиа съ милость на най-человѣколюбивиятъ нашъ Султанъ (комуто Богъ да продолжи дните) ся приправатъ или криво разумѣвать и по нѣкогашъ не ся слушатъ, заради недостойните меймури или перво достойни и полиа съ добрина, послѣ разратены отъ нашите голѣмцы турцы макаръ и християны, защото ако не ся сообразатъ не можатъ много време да живѣять, понудихъ нѣмъ най-послѣ да разгласне чрезъ вашитъ вѣстникъ теглилата си, които вече достигнаха до не по выше.

Тука отъ десетина дена, са плазнали единъ видъ арнаути по селата по нашата кааза, по 40, 50 души изведнашъ ходятъ: тѣ като идатъ въ нѣкое село растичатъ по къщите да тжрсятъ гдѣго има хубава мома или булка тамъ да слѣзятъ, послѣ ако сиромакатъ чело-вѣкъ препроводи момата или булката въ сосѣдѣте боящиия, отъ нѣкое безчинно движеніе ва честа му, тагава тѣ взематъ та го вжржатъ, биятъ го, та искатъ заради препроводената 500 гроша, и сиромакатъ ако нема да имъ даде тешко му и горко му на окаяніи! щото тегли отъ тѣхъ. Казватъ много хора, които дохождатъ да ся оплакуватъ че като намѣрили три момы въ една плевня гдѣто ся были скрыли горките, страха ради арнаутски, като были пре много бащите имъ и ги вжржали накарвали момите да имъ заливатъ и да имъ играятъ, послѣ взели та имъ срѣзали чергите, собрали имъ сичко що струва пары като панисъ на жените, бакъри, сождове и други, та си отишли, но на утрената, забелѣжете. Отъ тия може да заключите и за прочее щото струватъ. И жителите на турско-то село Пиринчили въ Едрененската кааза лежаще, до предѣлите на нашата кааза, сжко като арнаутыте струватъ по ближните до тѣхъ села, но най-много на селата Акча, Ибрахимъ и Кючеклери, кански пишатъ хората. Много хора селяни дойдоха въ града като въ прибѣжище, но какво да видятъ и тука! слыхася на кадѣ да варвятъ! въ четвъртакъ, единъ день послѣ като ся чете ферманатъ, да не дума никой гя-вуръ, дойдоха двѣста души, и въ петакъ още двѣсте войны Башибозукъ, отъ кадѣ Бякюрю были, както казватъ; тѣ, каквото и первите, така и вторите щомъ като дойдоха и мачнаха всякакви безчинія, нѣкои си не щѣха да слѣзатъ въ опредѣленните за тѣхъ ханища и християнски къщи, но подбутани отъ сосѣдите наши турцы отидоха да слѣзатъ въ които къщи имъ поугодно; гдѣто намѣриха врата запжната строшиха я, или прискочиха; послѣ, гозбыте си не щатъ споредъ таннъ-атъ си или както домовладыката ся е потрудилъ да ги нагости като гости и малко отъ страхъ, ами ще го биятъ да искатъ индже-емекъ, за петь души да наготви като за петь наши, на утрината като и до часатъ до гдѣ си отидоха въ недѣля, влчатъ изъ улицы-те за плячка, но защото не можатъ да намѣрятъ дюкянъ отворятъ тичатъ по къщите, трошатъ вратата и влизатъ и щото намѣрятъ взиматъ, на хората отъ раклыте рызы ли не щещъ други дрехи ли? сапунъ, свѣци, на хората наденицыте и нищо не зграбиха; тѣхъ баремъ какво ли ще правятъ? като видятъ негдѣси мома спускатъ ся като бѣсны и ако му держи на домовладыката да имъ не отговори; единъ не щей да имъ отговори, послѣ като строшиха вратата та влѣзоха, испутрепаха чело-вѣка съ бой; по улицы-те на много хора взеха калеврыте, фесовите, какво що намѣрятъ. Най-сетнѣ-то имъ вжрлуване, страшно свирѣство! съ солы въ ржка кого гдѣ стигнатъ пытатъ го: Оланъ сенъ гявурми снитъ; ако рече патаннѣятъ гявуръ, или ако го познаятъ че е християннѣ съ двѣ три сопы полагаатъ го на земята, за живо и за у-

мряло. Хоричата, като плачатъ и си думатъ, и мы дору до сега да ли не бѣхме вѣрны на господарятъ си, като чада на единъ отецъ, на ли тичае да спомогае на сегашната нужда на державата съ каквото ны виждатъ достойны? каквото поискаха отъ насъ не дадохме ли на радио-сърдце? или не ся радваме като слушае побѣдыте и сполученіята на царските войски? защо са тия нападения вразъ насъ да ны грабятъ иманіето съ разбойнически чинъ? мигаръ, благодѣлныятъ нашъ Господаръ Султанатъ когато има нужда отъ нашето иманіе, съ едно мигване на око то не ще ли може го собра до канка? рекли ли сме нѣкой пжтъ че щото имаме имотъ въ рждѣте си е нашъ? не знаеме ли че още и за самата си тая душа сме должны Нему? Ами сега какъ да сторимъ като и колджитъ иска пары, че ще ны запре, пакъ мы като не можиме дюкянатъ си да отворимъ отъ кадѣ да вземимъ? и ги искатъ сичките и за ново и за вѣтхо, беювете ны и голѣмцыте турцы щото иматъ да даватъ на хазната отъ толкова години, вече да не закачатъ, ами да ги запла-титъ, намъ ще стане малко распусъ, но отъ тѣхъ може ли нѣкой да ги иска? Оплакуватъ хора-та съ слезы и на каймакаматъ, но кой да ги слуша? моляте ся и на настоящія чорбаджіи, и той имъ ся отговаря какво да стори като мя не слуша меджлиса, не ли имъ думамъ. Но и той твждѣ не дерзаетъ, защото го е страхъ да гоне отиѣстатъ голѣмцыте ны турцы, че така си изгубва корыстливите кровежи, понеже отъ тѣхъ зависи. Преди тия, малко дни, заминаха нѣколко Зейбецы, и тѣ не бѣха по долны отъ тѣзи на единъизлика, но слуша-ме че когато отишли на Къзанлъкъ, тамош-ныятъ мюдинъ като разумѣлъ обхо-жденіето имъ и на часатъ взелъ приличны мѣрки, та не оставалъ никакво таково зло да послѣди. Съ таковъ достойнъ меймуриъ благо-славятъ гражданте милостиваго Султана. Дано имаме щастіе, сега като е оставенъ настоя-щиятъ каймакамъ Абд-юл-Рахимъ бей, слѣдъ него който дойде да е достойничакъ, заради, като ся спокон народатъ да обжрне вниманіе кадѣ безчетныте милости, които излива вразъ насъ непрестанно Великіятъ Самодержецъ нашъ, Султанатъ, и да познае че Той никогда не е допростилъ такива мучителства, но ся е старалъ отъ воскачване-то си на Великаго Пре-стола заради щастіето на сичките си вообще подданицы, като Божія сѣнка, нека има сла-ва во вѣки.

Жители Христіане

ЕСКИ-ЗААРЦЫ

Вѣрны подданицы.

ЗАРАДИ ВОСПИТАНІЕ-ТО.

(Продолженіе. Видѣ число 159.)

Тыя щото говорятъ защо шек-спиръ (сочинитель) има истинны красоты (добри списанія), за кон-то той е одолженъ само на высокіятъ си даръ (умственны-те силы), тѣзи чело-вѣцы не говорятъ справедливо: защото и той, каквото е извѣстно, о-бразувался (просвѣтился) съ ученіе; и красо-тата, които гледаме въ неговите сочиненія, и тя е плодъ на искусството (ученіето): ный ся восхищаемъ въ нѣкои мѣста на сочине-ніята му, които са написаны правилно (съ риторическа доброта), радостно ся удивляваме на воображеніята и чувствата, които изговорени вѣрно; а правилата, говори Агаринъ, (сочини-тель), не са друго нищо, освѣтъ добрыте му чувства, що са приведены въ порядокъ (редъ). И сущата му высочина въ стихотвореніето и витійството (краснорѣчіето), споредъ мнѣніе-то (мысленіето) на Лонгина са искусство на дарованіята. Природата говори той, не прене-брегава (не оставя) совѣмъ правилата (уче-ніето). На истина, че правилата никому не са дали една искра Генія (кога нема совѣмъ

умъ и тѣ да му дадатъ); обаче измамены са и тѣ, които мыслятъ че высокій умъ ся полу-чава (пріема) отъ природата само (безъ науки). Природата турга въ насъ съмето на дарове-те; а плодоте съ искусството ставатъ добри. "И утверждавамъ", говори Цицеронъ, за-що ако бы добрыте дарове (умственныте спо-собности) да ся тури (соедини) и основате-ливо (темелія) ученіе, тогава даратъ прави ра-боты голѣми и хубавы и за чуденіе. Тогава развитія въ ученіе-то даръ (умъ) прави тия цѣлоте и най хубавыте направи (добры рабо-ты, добры списанія и други подобны) съ които потомството ся удивлява и на вѣчно съ усер-діе похвалява создателя.

Сичкото горензложено показува колко много време и учены-те европейцы са имали сумнѣніе и припирание, да ли е нужно уче-ніето за дѣцата, и за всякаго чело-вѣка вооб-ще, или само съ природныте дарове (умствен-ныте силы) можатъ да живѣять и да си вжр-шатъ сичките работы? напослѣдокъ испытали че даровете са подобны на драгоцѣнны каме-ны (джафайри, елмази) турени отъ природата въ приличныте си похлуки или коры (като на яйцето желтъка въ яйцената чурунка), и лежатъ тамъ безъ да можатъ да послужатъ въ нѣщо на чело-вѣчествуто, или да достиг-натъ въ достойната си ежия цѣна; и ако бы никакъ да ги намѣрятъ извонъ морето или земята, то съ малка една почеть ги пріематъ и ги продаватъ на художниците за пуста и слаба цѣна, т. е. продаватъ го за 50 гроша сичкіи, а художника като ги прекара всяко камаче презъ приличныте му сѣчива (азати, айгъти), и ги приведе въ високо совершен-ство, тогава начне да продава сжко едно ка-маче отъ тѣхъ по нѣколко стотинъ, и по нѣколко хилляды гроша, и придобыва отъ тѣхъ ако не повече, то, баремъ до сто хил-ляды гроша, а далъ за тѣхъ въ купуванъето само 50 гроша. Така подобно и уматъ, рассу-докатъ и воображеніето, макаръ че природа-та не ги е дала естествено като многоцѣн-ныте камени, обаче дава ны ги прости, като первообразныте елмазы. Но Богъ чрезъ худо-жничесте (учители) показалъ ны е като на художника и сѣчива (различны науки) за да можиме съ тия сѣчива да обработимъ всякой единъ даръ, и да го возвысимъ до причината му достойна цѣна като елмазыте. Елмазите достигатъ матеріална цѣна (пары); а въ обра-ботены-те дарове цѣната не може да ся срав-ни съ никаквы миліоны: за-що единъ образо-ванъ чело-вѣкъ може да бжде баща и благо-дѣтель на сичкото си семейство, на сичките си родины, на сичкіятъ градъ и на сичките бѣдны. Таковъ чело-вѣкъ може да обыкне ца-рять като помазанника Божія, и отъ чисто сердце да исполнява справедливо сичките му законы и добры желанія, и въ този редъ той става почти баща и добродѣтель на много градове даже и на цѣло чело-вѣчество. Таковъ чело-вѣкъ лесно може да разумѣе, че Богъ со-здаде чело-вѣка на земята, не само за да яде и пие и да тжсте като джгоноса (свиня), но да бжде господаръ надъ сичките созданія (т. е. сичко да надвива съ уматъ си), да блаженству-ва и да прави добро на чело-вѣчествуто, като Божій наслѣдникъ и управитель (економъ). Ето въ каковъ смыслъ не можатъ да ся оцѣ-няютъ като елмазите даровете въ чело-вѣка. Таковъ чело-вѣкъ деня пригледува сичките не-достатки, болки и страданія въ чело-вѣчеству-то, а вечеръ кога ся прибере отъ шумны-те свѣтловны прелести (веселбы и смущенія) въ мирното си жилище, той като баща размыш-лява и придумува различны средства (колай-лжцы) за облегчаванъето на сичките нужды и старанія чело-вѣчески, прінскува и изнамира подобны на себе си благодѣлны чело-вѣцы, които да можатъ да раздѣлятъ тия божествен-ны трудове за чело-вѣцыте (божіето созданіе). Ето каква е ползата и плодоте на науките и просвѣщеніе-разбойнимыслете можели таковы

человѣкъ да ся нарече баща на челоуѣчество-
то? и може ли подъ управленіето или служе-
ніето на такива челоуѣцы да има бѣдность,
страданія и други тягости на управляемото
челоуѣчество? и не трѣба ли всякой челоуѣкъ
като создание Божіе да бѣде таковъ, и съ
тѣзи добрини споредъ Божіе-то предназна-
чение и создание челоуѣка на земята.

(Слѣдува.)

Найпрѣсныновны.

На 25 Августа 1851 Н. П. В. Султанъ-
 ать бѣ благоизволилъ да извѣсти, чрезъ единъ
 Хати-Хумаюнъ, Решидъ паша, кой-то тогда
 бѣше Великъ Везиръ, че избира третей-ать
 неговъ сынъ, Али-Галипъ бей, за супругъ на
 любезна-та своя по голъма дщера, Фатма Сул-
 тана, и че като тогда гудежъ-ать направиха,
 произведе го въ него случай на чинъ-ать мю-
 ширъ, и наименова го членъ державнаго
 совѣта.

Така убо, споредъ Хати-Хумаюмъ-ать отъ 25 Августа 1851, Султанъ-ать пожела щото онзи день въ четвертокъ да ся направи бракосочинителный-ать контрактъ между любезната негова дщеря, Фатма Султана, на возрастъ четырнадцать-годишна, и Али Галипъ паша, на возрастъ двадесять и единъ годичень. Тойзи контрактъ быде на Топъ-капу съ единъ обрядъ, гдѣто присуствоваха Царскитѣ министры и разны други голѣмы чиновники и служители отъ Царско-го правителство. Али Галипъ паша имаше за свидѣтели Риза паша, военнаго министра, и Рифаатъ паша предѣателя Великаго Совѣта. Къзларъ-агасъ представи Фатма Султана, а пакъ Риза паша, Великій Везирь, Али-Галипъ паша.

Бракосочинителны-те дарове, кои-то ка-
завать да са были много богаты, изнесохся
вчера съ великолѣпенъ обрядъ на Царскій-атъ
дворецъ Чераганъ, и по заповѣдь-та Н.
И. В. Султана свадьба-та ще стане на пролѣтъ.

Послѣ като контрактъ-аѣ ся подписа,
Решидъ паша и Али Галипъ паша отидоха
при Н. В. Султанъ-аѣ за да му повторятъ
вѣчна-та крайна преданность и вѣчна-та вѣчна
признателность.

Съ нашый листъ отъ 30 Януарія извѣстили бѣхмѣ чѣ на 28 бѣше трѣгнало за Черное море едно отдѣленіе, на англо-французската флота, составляемо отъ десятиина различныхъ паракодны фрегаты. Тѣ стигнаха на 29 Януарія на Синапъ, и на утрината, трѣгнаха за Трапезонтъ гдѣто стигнаха на 30. 5 хиляды души отъ Царската войска излѣзоха по тыя мѣста и оставиха военны запасы. На 31 Януарія всячко-то отдѣленіе трѣгна за Батунъ и стигна тамо на другій день 1-й Февруарія. Тамо излѣзоха 3 хиляды души войска. На истый день Чурюкъ-Су ся укрѣпи, и отдѣленіе-то като мина пакъ презъ Батунъ, завърнася, и дойде въ Босфоръ-ать. Но на 1-й Февруарія презъ нощъ-та голѣма буря излѣзе и много повреди торговски-те корабли, распрѣсна отдѣленіе-то, и взе кормило-то на паракодъ-ать Фейз и-Бахри, тойзи обаче сполучи да дойде на Синапъ на 3 Февруарія, гдѣто всы-те паракоды ся бѣха собрали, и послѣ всы пакъ ся завърнаха въ Босфоръ-ать на 8 того.

Нищо особено не се случи въ пъте-
ствие-то на тия фрегаты, и тѣ нито единъ
корабль руски не посрѣщнаха. Англо-фран-
цузски-те корабли ходиха даже до кадѣ Ре-
дуть-кале, и видѣли руссы-те като дѣятелно
се занимавали да укрѣпятъ важно-то това
мѣсто.

Кръпността на Шекветилъ върху която видѣли турската знамя да се развѣва, намѣр-
вася сега отъ вредъ добръ завардена, и може
както казватъ добръ да се забрани противъ
едно правилно обсаждане. На Батунъ напра-
вили още два табин.

Пишеть отъ Край-Дунава че новы-те укрѣпленія, кои-то на Калафать ся правять, намѣрвалися днесъ точно совершенны.

Тамъ има 32 баталіона, 47 голѣмы топове, и 52 по малки. Всичко-то мѣсто ся уравнило толико добръ, щото всяко движеніе свободно и лесно да быде. Околны-те села ся держать нѣкои отъ турцы-те, и нѣкои отъ руссы-те, и непрестанно разны малки сраженія и отъ двѣ-те страны ставать, но повреды-те не са толко значителны.

Голѣма-та табія, коя-то въ островъ-аѣ сръпцу Видинъ правяѣ е почти готова да ся сверши. Тя е положена отъ дѣсна страна на Калафатъ. Видинска-та крѣпость ся поднови, и, съ войска-та, коя-то тя съдържава, достойна е да ся забрани и да оттласне една обсада. Всѣ-те мѣрки ся взеха щото лесно да могатъ да ся испратятъ до 20 хиляды души на Калафатъ.

Споредъ най новы-те новины, кои-то отъ Ерзерумъ дойдоха, чрезъ Трапезонтъ, научихмеся че студъ-та была голѣма, и того ради военны-те движенія престанаха по царски-те предѣли. Така и русси-те са ся оттеглили въ зимны-те нихны жилища. Мыслятъ че бой-ать не ще може да ся подвече преди половина-та мѣсяцъ Априлія ради студъ-та коя-то владѣе по высоки-те оныя мѣста.

Споредъ извѣстія-та, кои-то отъ Одесса, отъ 25 Январія, дойдоха, Князь Меншиковъ рѣшилъ да устрои табія край-черноморски-те страны, Адмиралъ-атъ Лермантовъ Севастопольскій военный губернаторъ былъ ся опредѣлилъ да устрои табія-те по край Кержм-ска-та страна кады Теодосія.

Вѣстникъ Морнингъ Хералдъ извѣстѣява че англійско-то правителство приготило разны параходы отъ компанія-та Кюнардъ, за да принесатъ 10,000 мужи, отъ кои-то 6,000 са взети отъ Англія, и 4,000 отъ Гибралтаръ, Малта и Ионски-те островы. Истый вѣстникъ извѣстѣява че 14 линейны корабли были готовы да влѣзатъ презъ Марта въ Балтійско-то море. Казва между тѣмъ че въ теченіе-то на мѣсяцъ Марта 22 разны воины полкове ще тржгнатъ за Цареградъ.

Въ Лондонъ и Парижъ рѣшиха да испратятъ други още параходы за Черно море, така щото да има только параходы, колко-то корабли има съ платна.

— Последны отъ Марселія писма извѣстятъ че много параходы имало собрани на Тулонъ, кон-то щѣли да ся натоварятъ съ войски за да дойдатъ въ Турція.

Господине Издателю на Ц. Вѣстникъ!

Не можемъ да молчимъ за да не похвалимъ добрый-атъ обычай не тютюнджійскій нашъ еснафъ, въ Цариградъ, кой-то обычай става на всяка година въ наша-та общенародна Болгарска Църква, така воликолѣино и торжественно, както стана и тая година за вѣчна память Свѣтаго Священномученика Харалампія.

Горѣченный тойзи еснаѣ направи петохлѣбие и колево, за служба призоваха Негово преосвященство нашего Епископа Господина Стефана. Но по злополучію не имъ ся исполни желаніе-то, зачто-то негово преосвященство ся намѣрваше въ безсиліе, както даже до църква-та ся не наема да дойде, така ся не нае и да служи. — Но божественна-та служба на утрѣ ся соверши пространно съ великолѣіе и торжество съ сослуженіе отъ трыма священници Болгары, съ единъ дѣяконъ Болгаринъ, и така ся благодариха всички-те вообще присутственници Болгары отъ разны еснафы.

Воистинна, достопохвално е тѣхното же-
ланіе, и тѣхната ревностъ камъ наша-та обще-
народна, и многострадателна Болгарска Цер-

ква! защото я похвално подариха както и ар-
га годиша.

Отъ друга страна сме увѣрени че и други еснафи наши въ святы-те еснафскы праздники ще благоизволявать всегда да я окращавать и почитать, като подражавать горъказанный еснафъ.

Цареградъ , 10 Февр. 1854.

Епитропи-те на Болгарска-та Църква.

Ц Ъ Н О Р А С П И С Ъ

на

стокн-те въ Цареградъ.

Захаръ	англ. главн гол.	кан.	гр.	340	—
"	" малки	"	"	340	—
"	прахъ а. качес.	"	"	270	—
Захаръ	франц. главн гол.	"	"	300	—
"	" малки.	"	"	290	—
Бакамъ	Санта-Марка	"	"	170	— 200
"	Портокалж	"	"	—	—
"	Моравъ	"	"	40	—
Свинецъ	(куршумъ) англ.	"	"	180	—
"	франц.	"	"	170	—
Близна	(челикъ) "	"	"	180	—
Желъзо	руско, бласъ	"	"	140	—
"	" Пасиковъ	"	"	150	—
"	англ. всякаго вида	"	"	90	—
"	" Четвероуг.	"	"	95	—
"	" Округло	"	"	95	—
"	" Ярма	"	"	95	—
"	" на чембери	"	"	140	—
Кюкиортъ	франц.	"	"	80	—
Калай	англійски	"	"	1100	—
Таміянъ	"	"	"	320	—
Стубечъ	Генув. чивта	"	"	260	—
Тенекіа	англ.	"	"	420	—
"	Румъ англ. гадона	"	"	18	—
"	" америк.	"	"	16	—
Нишаджръ	ока-та	"	"	8	—
Тарчинъ	"	"	"	24	—
Каланфиръ.	"	"	"	12	—
Пишерь	"	"	"	8 2/4	—
Ени-бахаръ	"	"	"	9	—
Хиндистанъ	джевизи	"	"	60	—
Синило	англ.	"	"	130	—
Кържмъ	англ.	"	"	75	—
Бадеми	Месински.	"	"	9 1/2	—
"	Турски	"	"	9	—
"	Сакжски	"	"	6	—
Кафе	Мартиника 100-те оки	"	"	нема	—
"	Авана "	"	"	такожде	—
"	Каппо "	"	"	1000	—
Бѣла книга	Трикапело топа	"	"	32	—
"	Левъ "	"	"	42	—
"	Боца "	"	"	30	—
Хайваръ	Персійски ока-та	"	"	25	— 30
Масло	Сибирско	"	"	14	—
"	Кържмско	"	"	14	—
"	Влашко	"	"	14	—
Чирвишъ	Влашки	"	"	12	—
Древено масло	Волос.	"	"	8 2/4	—
"	Адрамитско	"	"	8	—
Маслини	трилійски	"	"	3	—
Восакъ	"	"	"	22	—
Сапунъ	критски	"	"	5 3/4	—
"	закниѣски	"	"	6	—
Хинт-пили	англ. Н ⁰ 8/14 ока-та	"	"	14	— 16
"	" " 12/20 "	"	"	15	— 17
"	" " 16/24 "	"	"	16	— 18
"	" " 20/30 "	"	"	17	— 19

Ц Ъ Н О Р А С П И С Ъ

на

жита-та въ Цареградъ.

жито кураво	Азовско, кило-то	гр.	50	—	52
”	Бессарабско . . .	”	38	—	40
”	Румелійско	”	39	—	40
жито мягко	Ибраилско	”	31	—	32
”	Румелійско	”	30	—	
кукурузъ	Румелійскій . . .	”	20	—	
”	Бессарабскій . . .	”	15 1/2	—	15
”	Ибраилскій	”	14 1/2	—	15
”	Галацкій	”	15 1/2	—	16
ячмискъ	Галацкій	”	16	—	17
”	Кържмскій	”	16	—	

ТИПОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.